NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul legii privind organizarea și funcționarea Consiliului Fiscal în Republica Moldova

1. Denumirea sau numele autorului şi, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege privind organizarea și funcționarea Consiliului Fiscal în Republica Moldova, (în continuare proiect de lege), a fost elaborat de către Ministerul Finanțelor.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de lege a fost elaborat în temeiul angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană, în special în baza articolelor 47–48 din Acordul de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte. Scopul proiectului de lege este instituirea cadrului normativ necesar pentru crearea și asigurarea funcționării independente a Consiliului Fiscal, în vederea consolidării cadrului bugetar, disciplinei bugetare- fiscale și sustenabilității finanțelor publice. Proiectul de lege se regăsește în Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 *cu privire la aprobarea Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029*, care vizează alinierea legislației naționale la cea europeană, acțiune reflectată în Capitolul 17 „Politica economică și monetară”, Anexa A, acțiunea normativă *„ Proiect de act normativ privind organizarea activității Consiliului Fiscal”.* În acest sens, proiectul de lege transpune următoarele articole din actele normative ale UE: - art. 8 „a” din Directiva 2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre, CELEX: 32011L0085, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 306 din 23.11.2011, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024; - art. 3 alin. (5) și art. 10 „a” din Regulamentul (CE) NR. 1467/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv, CELEX: 01997R1467-20240430, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 209 2.8.1997, p. 6, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2024/1264 al Consiliului din 29 aprilie 2024 Hotărârea Guvernului nr.274/2025 *pentru aprobarea Foii de parcurs privind "Reforma administrației publice"* (criteriu de referință în procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană), prevede la compartimentul „Managementul Finanțelor Publice”, rezultat strategic nr. 22.4, elaborarea cadrului normativ pentru instituirea unei instituții fiscale independente. De asemenea, *Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023-2030*, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 71/2023, Raportul Screening pentru anul 2024, precum și Raportul SIGMA conțin recomandări de instituire a unei instituții fiscale independente (în continuare Consiliul Fiscal), pentru a monitoriza respectarea regulilor politicii bugetar-fiscale, cât și evaluarea prognozelor macroeconomice și bugetare. Menționăm că, elaborarea proiectului de lege este prevăzută în Planul de acțiuni al Ministerului Finanțelor pentru anul 2026, acțiunea 1.2.
2.2. Descrierea situației actuale şi a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil şi a deficiențelor/lacunelor normative
Procesul de integrare europeană este o componentă esențială a strategiei de dezvoltare a Republicii Moldova. În prezent țara nu are un Consiliu Fiscal sau o altă Instituție Fiscală Independentă; cu toate acestea, înființarea unei astfel de autorități este necesară pentru aderarea la Uniunea Europeană. Discuțiile inițiale privind instituirea unui Consiliu fiscal datează din anul 2017, cu scopul de a se alinia la cerințele aplicabile instituțiilor fiscale

independente în temeiul Cadrului european de guvernanță bugetară în vigoare la momentul respectiv. Împreună cu experți din țările UE, au fost elaborate opțiuni preliminare pentru structura sa, care pot fi accesată la următorul link.
Aceste considerații au fost inițial lăsate deoparte, dar și-au redobândit relevanța atunci când Republicii Moldova i s-a acordat statutul de țară candidată la UE în 2022. În vederea armonizării și alinierii legislației naționale la acquis-ul UE, înființarea unei instituții fiscale independente a devenit una dintre cerințele nesoluționate pentru încheierea negocierilor privind capitolul 17, referitor la politica economică și monetară.
Întrucât cadrul de guvernanță bugetară al UE a fost, de asemenea, adaptat între timp, iar cerințele și sarcinile organizatorice ale instituțiilor fiscal-bugetare independente naționale au fost formalizate și extinse, Ministerul Finanțelor a revizuit, într-un raport din 2024 (link), considerațiile anterioare privind instituirea unui posibil Consiliu Fiscal, adaptându-le la noile condiții-cadru europene.
Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 și Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru perioada 2023-2030 prevăd elaborarea unei analize a capacităților și a implicațiilor financiare ale instituirii unui Consiliu fiscal, precum și ajustări ale cadrului juridic și adoptarea unui proiect de lege care să prevadă instituirea acestuia. În acest sens, pe parcursul anului 2025, Ministerul Finanțelor din Olanda a acordat asistență tehnică, în urma căreia a fost efectuată o analiză în scopul evaluării capacităților pentru înființarea unui Consiliu Fiscal în Republica Moldova. Astfel, experții au elaborat un Raport privind înființarea unei instituții fiscale independente în Republica Moldova, care poate fi accesat la următorul link.
Se preconizează că Consiliul Fiscal va avea o contribuție semnificativă la consolidarea încrederii în guvernanța bugetară și va oferi stimulente pentru a menține o marjă de manevră bugetară suficientă pentru a finanța răspunsurile la situații de criză atunci când este necesar. În plus, instituirea cu succes a unui Consiliu Fiscal în Republica Moldova ar putea stimula reformele în materie de gestionare a finanțelor publice, ar putea spori sustenabilitatea bugetară și sensibiliza publicul cu privire la importanța unei politici bugetar-fiscale responsabile.
La începutul anului 2026 Ministerul Finanțelor a elaborat un proiect de lege *privind modificarea unor acte normative (ce vizează guvernanța bugetar-fiscală),* care are ca scop armonizarea legislației naționale la acquis-ul UE și alinierea la bunele practici ale Uniunii Europene, în vederea sporirii transparenței, responsabilității și eficienței utilizării resurselor bugetare.
Proiectul vizat derivă din modificarea și completarea Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, în cadrul proiectului de lege nr. unic 333/2026/MF. În acest sens, Legea nr. 181/2014 urmează a fi completată cu articolul 25^1, care instituie temeiul legal pentru constituirea Consiliului Fiscal, în conformitate cu prevederile art. 8a din Directiva (UE) 2024/1265.
Totodată, articolul 25^1 stabilește statutul, rolul, precum și competențele și responsabilitățile de bază ale Consiliului Fiscal, acesta urmând să fie constituit în calitate de autoritate bugetară autonomă, cu mandat de a evalua și monitoriza, în mod independent și public, politica bugetar-fiscală. Potrivit prevederilor articolului, Consiliul Fiscal dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară, ceea ce reprezintă o condiție esențială pentru exercitarea obiectivă și imparțială a atribuțiilor sale.
De asemenea, articolul stabilește competențele și responsabilitățile de bază ale Consiliului Fiscal în domeniul finanțelor publice, care includ, în special, evaluarea și emiterea de avize asupra prognozelor macroeconomice și bugetare utilizate în procesul de planificare bugetară anuală și pe termen mediu, monitorizarea respectării regulilor bugetar-fiscale prevăzute de lege, evaluarea impactului bugetar al unor politici publice cu impact semnificativ asupra veniturilor și cheltuielilor bugetare, precum și analiza consecvenței și eficacității cadrului

bugetar. Avizele și evaluările Consiliului Fiscal au caracter analitic și consultativ și sunt orientate spre consolidarea transparenței și responsabilității în procesul decizional bugetar.
Totodată, articolul prevede că modul de organizare și funcționare, structura și efectivul-limită ale Consiliului Fiscal se aprobă de către Parlament. Această ultimă reglementare urmează să vizeze aspectele organizatorice și instituționale ale funcționării Consiliului Fiscal.

3. Obiectivele urmărite şi soluţiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului şi evidenţierea elementelor noi

Prezenta lege reglementează statutul juridic, misiunea, principiile de activitate, competențele și responsabilitățile de bază, drepturile Consiliului Fiscal, precum și modul de organizare și funcționare, structura și efectivul limită al acestuia.
Astfel, Consiliul Fiscal este o autoritate bugetară, autonomă cu mandat de a evalua și monitoriza în mod independent și public politica bugetar-fiscală. În exercitarea mandatului său acesta dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară, ceea ce reprezintă o condiție esențială pentru exercitarea obiectivă și imparțială a competențelor sale. Activitatea autorității urmează a fi finanțată de la bugetul de stat, instituția dispunând de buget propriu, care va fi elaborat și administrat independent, în condițiile art. 51^1 al Legii nr.181/2014.
Misiunea Consiliului constă în promovarea disciplinei bugetar-fiscale, consolidarea credibilități finanțelor publice, furnizarea publică către Parlamentul și Guvernul Republicii Moldova a avizelor, rapoartelor, recomandărilor și altor informații calitative aferente exercitării mandatului său.
Competențele și responsabilitățile de bază ale Consiliului Fiscal, propuse în proiectul de lege reflectă cerințele minime prevăzute de actele Uniunii Europene privind guvernanța bugetar-fiscală. Acestea vizează evaluarea prognozelor macroeconomice și bugetare, monitorizarea respectării regulilor bugetar-fiscale și evaluarea periodică a cadrului bugetar. Totodată, proiectul prevede efectuarea de către Consiliul Fiscal a unor analize a propunerilor de politici publice cu impact bugetar semnificativ.
De asemenea, se menționează că competențele și responsabilitățile de bază ale Consiliului Fiscal în domeniul finanțelor publice, vor fi reglementate, inclusiv în articolul 25^1, care a completat Legea nr. 181/2014.
Avizele și evaluările Consiliului Fiscal au caracter analitic și consultativ și sunt orientate spre consolidarea transparenței și responsabilității în procesul decizional bugetar. Mecanismul prevăzut la articolul 5 alin (4), instituie principiul „respectare sau explicare", potrivit căruia Guvernul ia în considerare avizele Consiliului Fiscal, iar în cazul în care acestea nu se respectă, prezintă explicații publice. Acest mecanism nu afectează competențele constituționale ale Guvernului și ale Parlamentului în domeniul elaborării și adoptării politicilor bugetare și nu conferă avizelor Consiliului Fiscal caracter decizional sau normativ. Evaluările Consiliului Fiscal sunt realizate, în principal, în etapele premergătoare adoptării actelor bugetare, în special în procesul de elaborare a prognozelor macroeconomice, a cadrului bugetar pe termen mediu și a proiectelor de bugete. Aceste evaluări vor contribui la fundamentarea deciziilor autorităților publice și vor putea fi utilizate ca instrument de analiză în procesul de examinare parlamentară a proiectelor de acte normative din domeniul finanțelor publice, fără a afecta procedura legislativă stabilită de legislație.
Garanțiile necesare pentru exercitarea efectivă și independentă a mandatului Consiliului Fiscal, în conformitate cu cerințele privind instituțiile fiscale independente prevăzute de Directiva 2011/85/UE sunt reglementate de articolele 6 și 7. Articolul 6 consacră dreptul Consiliului de a-și desfășura activitatea în mod independent, inclusiv prin stabilirea metodologiilor și procedurilor proprii, elaborarea și publicarea independentă a avizelor, evaluărilor și rapoartelor, formularea de recomandări și accesul la resursele necesare

exercitării mandatului. Articolul 7 asigură accesul efectiv și în timp util la informațiile necesare, instituind atât obligația autorităților publice de a furniza informațiile solicitate, cât și transmiterea automată a informațiilor periodice, precum și mecanisme pentru gestionarea întârzierilor sau a refuzului de furnizare. Prin aceste prevederi se creează condițiile juridice și practice necesare pentru ca Consiliul să își îndeplinească în mod independent și eficient funcția de monitorizare și evaluare a politicii bugetar-fiscale.

Principiul transparenței activității Consiliului Fiscal și asigurarea accesului publicului la informațiile privind exercitarea mandatului acestuia este asigurat de articolul 8. Astfel, Consiliul are obligația de a publica, în principal, avizele, evaluările, raportul anual de activitate și raportul privind evaluarea externă, precum și alte informații de interes public. Totodată, sunt prevăzute instrumente de comunicare publică prin care Consiliul își prezintă activitatea, constatările și recomandările. Prin aceste prevederi se consolidează transparența procesului bugetar-fiscal și responsabilitatea instituțională, asigurând accesul publicului la evaluările independente privind politica bugetar-fiscală, în concordanță cu cerințele Directivei 2011/85/UE privind transparența și funcționarea efectivă a instituțiilor fiscale independente.

Articolul 9 reglementează mecanismele de raportare și responsabilizare publică ale Consiliului Fiscal, în calitatea sa de instituție fiscală independentă. În acest sens, Consiliul Fiscal prezintă anual Parlamentului un raport privind activitatea desfășurată și exercitarea mandatului său, inclusiv evaluările și analizele realizate în domeniul finanțelor publice, fără a aduce atingere independenței Consiliului.

Mecanismele de asigurare a responsabilității și credibilității instituționale a Consiliului Fiscal, sunt reglementate de articolul 10, prin supunerea activității acestuia unei evaluări externe. Articolul instituie obligația evaluării periodice independente a activității Consiliului Fiscal de către un evaluator extern, cel puțin o dată la patru ani, în conformitate cu cerințele prevăzute de articolul 8 „a” în Directiva 2011/85/UE. Evaluarea externă are drept scop aprecierea eficacității activității Consiliului Fiscal și formularea recomandărilor pentru consolidarea capacității instituționale și a calității exercitării mandatului său.

Articolele 11–14 reglementează organizarea și funcționarea internă a Consiliului Fiscal, stabilind structura și componența acestuia, atribuțiile președintelui, precum și procedura de convocare și desfășurare a ședințelor, adoptarea deciziilor și mecanismele de funcționare internă necesare exercitării independente și eficiente a mandatului Consiliului

Articolele 15–20 reglementează statutul membrilor Consiliului Fiscal, stabilind condițiile de eligibilitate, procedura transparentă și bazată pe merit de selectare și numire, mandatul, drepturile, obligațiile, incompatibilitățile, garanțiile de independență și inamovibilitate, precum și cazurile și procedura de încetare sau revocare a mandatului. Aceste reglementări instituie garanțiile necesare pentru exercitarea independentă, imparțială și profesionistă a mandatului membrilor Consiliului Fiscal, în conformitate cu cerințele prevăzute la art. 8 „a” din Directiva 2011/85/UE privind independența instituțiilor fiscale și procedurile transparente de numire a membrilor acestora.

Astfel, proiectul de lege prevede constituirea Consiliului din 3 membri, selectați de comisia parlamentară de profil, dintre candidații propuși de Banca Națională a Moldovei și Academia de Științe a Moldovei, precum și dintre candidații care participă la concurs în condițiile legii. Procedura de selectare a membrilor se va desfășura public, pe baza principiilor transparenței, competiției deschise, egalității de tratament, meritului profesional, obiectivității și imparțialității. Banca Națională a Moldovei și Academia de Științe a Moldovei vor înainta comisiei parlamentare de profil liste de candidați pentru participarea la concurs, iar pentru cea de-a treia poziție vor putea candida persoanele care întrunesc condițiile legale și participă la concurs în condiții egale și transparente.

De asemenea, proiectul de lege reglementează organizarea și funcționarea aparatului administrativ al Consiliului Fiscal, responsabil de asigurarea suportului analitic, tehnic, operațional și administrativ necesar exercitării mandatului instituției, statutul juridic al

personalului, dezvoltarea profesională a acestuia, precum și structura organizatorică și efectivul-limită al aparatului administrativ. În acest sens, articolele 21 și 22 stabilesc efectivul-limită a Consiliului, în număr de 11 unități, dintre care 3 funcții de demnitate publică, structura aparatului administrativ format din subdiviziuni structurale și mecanismul de aprobare și modificare structurii organizatorice, în vederea asigurării capacității instituționale necesare funcționării eficiente și independente a Consiliului Fiscal.
Spre final, proiectul de lege prevede dispoziții finale și tranzitorii, stabilind intrarea în vigoare la data de 1 ianuarie 2028, termen necesar pentru realizarea măsurilor instituționale și normative prealabile operaționalizării Consiliului Fiscal. În acest interval vor fi aduse în concordanță actele normative conexe, la necesitate, elaborate actele de punere în aplicare, asigurate resursele financiare și logistice necesare funcționării instituției, organizate procedurile de selectare și numire a membrilor și de constituire a aparatului administrativ, precum și implementat mecanismul de eșalonare a mandatelor, în vederea asigurării continuității instituționale.
Totodată, sunt stabilite condițiile necesare pentru exercitarea de către Consiliul Fiscal, de la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, a atribuțiilor prevăzute pentru instituțiile fiscale independente în conformitate cu cadrul normativ al Uniunii Europene.

3.2. Opțiunile alternative analizate şi motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea 1 – Consiliu Fiscal colegial

Opțiunea presupune instituirea unui Consiliu Fiscal constituit din 3 membri ai Consiliului și un aparat format din 5 experți și 3 angajați administrativi. Această structură permite exercitarea integrală a atribuțiilor prevăzute de proiect, inclusiv evaluarea prognozelor macroeconomice și bugetare, monitorizarea respectării regulilor fiscal-bugetare, elaborarea de analize independente și emiterea avizelor în conformitate cu mandatul său.
Impactul financiar estimat pentru implementarea acestei opțiuni constituie circa 8,1 milioane lei în primul an de activitate, incluzând cheltuielile de personal, costurile administrative, dotările inițiale, activitățile de cercetare și expertiză, precum și cheltuielile aferente transparenței și cooperării internaționale. În anii următori, nivelul efectiv al cheltuielilor poate varia în funcție de capacitatea instituțională necesară pentru exercitarea mandatului, volumul activităților desfășurate, necesitățile de expertiză suplimentară, evoluția costurilor de personal și alte cheltuieli operaționale aferente funcționării instituției.

Opțiunea 2 – Instituție independentă condusă de un singur președinte

Opțiunea prevede instituirea unei entități independente, condusă de un singur președinte și susținută de un aparat tehnic redus, format din 3–4 experți și un angajat administrativ. Din cauza capacităților instituționale limitate, activitatea acesteia s-ar concentra în principal asupra monitorizării respectării regulilor fiscal-bugetare, fără posibilitatea exercitării depline a tuturor funcțiilor specifice unei instituții fiscale independente.
Impactul financiar al acestei opțiuni este mai redus comparativ cu Opțiunea 1, fiind estimat la aproximativ 5 milioane lei anual. Totuși, economiile generate de o structură mai restrânsă pot afecta capacitatea instituției de a furniza analize independente complexe și de a răspunde în mod adecvat cerințelor europene privind funcționarea instituțiilor fiscale independente.

Opțiunea recomandată

Se propune instituirea Consiliului Fiscal ca autoritate publică autonomă organizată după model colegial (Opțiunea 1), întrucât aceasta oferă capacitatea instituțională necesară pentru exercitarea tuturor atribuțiilor prevăzute de proiect și pentru alinierea la standardele Uniunii Europene privind instituțiile fiscale independente. Deși presupune costuri inițiale mai ridicate, acestea sunt justificate de necesitatea asigurării unei expertize independente de calitate și a unui mecanism eficient de monitorizare și evaluare independentă a politicilor bugetar-fiscale.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul instituie cadrul juridic privind organizarea și funcționarea Consiliului Fiscal, în calitate de instituție bugetară independentă responsabilă de monitorizarea respectării regulilor bugetar-fiscale, evaluarea prognozelor macroeconomice și bugetare, precum și analiza sustenabilității finanțelor publice.
Impactul direct asupra sectorului public constă în consolidarea cadrului instituțional de supraveghere bugetar-fiscală și în creșterea transparenței și responsabilității în procesul de elaborare și implementare a politicilor bugetar-fiscale. Proiectul contribuie la dezvoltarea mecanismelor de evaluare independentă a politicilor publice cu impact bugetar și la consolidarea disciplinei bugetare.
Pe termen scurt, proiectul va genera acțiuni de creare și operaționalizare a Consiliului Fiscal.
Pe termen mediu și lung, se estimează îmbunătățirea calității procesului de planificare bugetară, sporirea credibilității politicii bugetar-fiscale și reducerea riscurilor asociate gestionării finanțelor publice.
Proiectul nu generează suprapuneri de competențe cu autoritățile publice existente, atribuțiile Consiliului Fiscal având caracter nu numai consultativ ci și de evaluare independentă.

4.2. Impactul financiar şi argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului presupune constituirea și funcționarea unei autorități bugetare autonome – Consiliul Fiscal, ceea ce generează cheltuieli estimate pentru primul an de activitate în sumă totală de 8.100,0 mii lei, conform tabelului de mai jos:

Indicator	**Descriere**	**Cost estimativ pentru anul 2028, (mii lei)**
Cheltuieli de personal	remunerarea a 3 membri ai Consiliului Fiscal, 5 experți și 3 angajați administrativi (inclusiv contribuții de asigurări sociale, 24%)	**6.250,0**
Cheltuieli administrative	utilități, servicii IT, telecomunicații, mentenanță, consumabile	600,0
Dotări inițiale	echipamente IT și mobilier	600,0
Cercetare și expertiză	baze de date economice, consultanță externă	300,0
Instruire și cooperare internațională	participare la conferințe și rețele profesionale	200,0
Publicare și transparență	rapoarte, pagina web, activități de comunicare	150,0
Total estimativ (primul an)		**8.100,0**

Cea mai mare parte a costurilor, în valoare de circa 6.250,0 mii lei anual, este destinată cheltuielilor de personal, incluzând remunerarea a 3 membri ai Consiliului Fiscal, 5 consilieri și 3 angajați administrativi, precum și contribuțiile de asigurări sociale obligatorii aferente. Structura de personal este estimată în funcție de competențele și responsabilitățile autorității privind monitorizarea respectării regulilor fiscal-bugetare, evaluarea prognozelor macroeconomice și bugetare, elaborarea analizelor independente și emiterea avizelor de specialitate.
Cheltuielile administrative sunt estimate la 600,0 mii lei anual și includ costurile necesare funcționării autorității, precum serviciile de telecomunicații, mentenanța și suportul sistemelor informatice, serviciile comunale, consumabilele și alte cheltuieli operaționale curente.

Pentru asigurarea condițiilor de activitate sunt prevăzute cheltuieli unice pentru dotări inițiale în sumă de 600,0 mii lei, destinate procurării echipamentelor IT, mobilierului și altor bunuri necesare amenajării spațiilor de lucru. Cheltuielile pentru cercetare și expertiză, estimate la 300,0 mii lei anual, sunt necesare pentru accesul la baze de date economice specializate, achiziționarea de informații statistice. Pentru consolidarea capacităților instituționale și asigurarea cooperării cu instituții similare din alte state și organizații internaționale sunt prevăzute cheltuieli de circa 200,0 mii lei anual, aferente participării la conferințe, seminare, programe de instruire și rețele profesionale. Cheltuielile pentru publicare și transparență sunt estimate la 150,0 mii lei anual și includ elaborarea și publicarea rapoartelor, administrarea paginii web oficiale, precum și activitățile de informare și comunicare publică. Pentru anii 2028–2029 în estimările pe termen mediu au fost prevăzute mijloace financiare de aproximativ 8 milioane lei anual pentru organizarea activității și întreținerea autorității. Nivelul efectiv al cheltuielilor poate varia în funcție de capacitatea instituțională necesară pentru exercitarea mandatului, volumul activităților desfășurate, necesitățile de expertiză suplimentară, evoluția costurilor de personal și alte cheltuieli operaționale aferente funcționării instituției.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Proiectul de lege nu introduce obligații directe pentru sectorul privat. Totodată, prin creșterea predictibilității și stabilității politicii bugetar-fiscale, modificările propuse creează un cadru economic mai previzibil, favorabil planificării investițiilor și dezvoltării mediului de afaceri.
4.4. Impactul social
Proiectul nu produce impact social direct asupra populației și nu modifică drepturile, obligațiile sau accesul persoanelor la servicii publice. Impactul social indirect constă în promovarea unei gestionări mai prudente și mai sustenabile a finanțelor publice, care poate contribui, pe termen mediu și lung, la stabilitatea economică și la utilizarea eficientă a resurselor bugetare.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Modificările propuse nu generează impact asupra datelor cu caracter personal, întrucât nu prevăd colectarea, prelucrarea sau utilizarea unor astfel de date.
4.4.2. Impactul asupra echității şi egalității de gen
Proiectul nu are un impact direct asupra echității și egalității de gen. Totuși, prin consolidarea disciplinei bugetare, acesta poate contribui indirect la finanțarea mai echitabilă a politicilor publice, inclusiv a celor sensibile la dimensiunea de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul reglementează aspecte de organizare instituțională și nu conține prevederi care să influențeze utilizarea resurselor naturale, nivelul emisiilor, biodiversitatea, gestionarea deșeurilor sau alți indicatori de mediu. Prin urmare, impactul asupra mediului este nesemnificativ.
4.6. Alte impacturi şi informaţii relevante
Proiectul contribuie la consolidarea cadrului de guvernanță bugetar-fiscală și la alinierea Republicii Moldova la bunele practici europene privind funcționarea instituțiilor fiscale independente. Pe termen mediu și lung, se estimează îmbunătățirea transparenței procesului bugetar, creșterea responsabilității bugetar-fiscale și consolidarea credibilității politicilor bugetar-fiscale. Totodată, proiectul poate contribui la sporirea încrederii partenerilor de dezvoltare, investitorilor și instituțiilor financiare internaționale în sustenabilitatea finanțelor publice ale Republicii Moldova.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul de lege vizează transpunerea articolelor din următoarele acte normative ale UE: - art. 8 „a” din Directiva 2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre, CELEX: 32011L0085, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 306 din 23.11.2011, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024; - art. 3 alin. (5) și art. 10 „a” din Regulamentul (CE) NR. 1467/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv, CELEX: 01997R1467-20240430, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 209 2.8.1997, p. 6, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2024/1264 al Consiliului din 29 aprilie 2024. Transpunerea Directivei 2011/85/UE, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/1265, a fost inițiată prin Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (ce vizează guvernanța bugetar-fiscală), număr unic 333/MF/2026, elaborat de Ministerul Finanțelor. Proiectul a urmărit consolidarea cadrului național de guvernanță bugetar-fiscală prin instituirea unor reguli bugetar-fiscale conforme cerințelor acquis-ului Uniunii Europene, consolidarea disciplinei fiscal-bugetare și stabilirea cadrului general privind rolul instituției fiscale independente în domeniul finanțelor publice. Prezentul proiect de lege completează cadrul normativ instituit prin proiectul menționat, prin reglementarea organizării și funcționării Consiliului Fiscal, a statutului și atribuțiilor membrilor acestuia, a garanțiilor de independență, precum și a drepturilor și mecanismelor necesare exercitării efective a mandatului. Astfel, coroborat cu modificările propuse la Legea nr. 181/2014, proiectul creează cadrul instituțional necesar pentru funcționarea efectivă a instituției fiscale independente și pentru asigurarea conformității cadrului național cu cerințele Directivei 2011/85/UE, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/1265. În acest context, adoptarea proiectului va contribui la finalizarea procesului de transpunere a prevederilor relevante ale Directivei 2011/85/UE, în partea ce ține de instituționalizarea, independența și funcționarea instituției fiscale independente. Totodată, proiectul contribuie la asigurarea cadrului național necesar aplicării prevederilor art. 3 alin. (5) și art. 10a din Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2024/1264 al Consiliului din 29 aprilie 2024, care prevăd implicarea instituțiilor fiscal-bugetare independente în monitorizarea și evaluarea situației și politicilor bugetar-fiscale. În acest scop, proiectul stabilește competențele și drepturile Consiliului Fiscal privind monitorizarea respectării regulilor bugetar-fiscale, evaluarea prognozelor macroeconomice și bugetare și a politicilor cu impact bugetar, elaborarea și publicarea de avize, evaluări, rapoarte și recomandări, accesul la informațiile necesare exercitării mandatului, precum și asigurarea transparenței și cooperării instituționale. Aceste mecanisme creează premisele pentru exercitarea independentă și efectivă a funcțiilor de supraveghere bugetară și de evaluare a respectării regulilor bugetar-fiscale. Prin urmare, adoptarea proiectului va contribui la consolidarea cadrului instituțional necesar aplicării cerințelor acquis-ului Uniunii Europene în domeniul guvernanței și supravegherii bugetar-fiscale și la îndeplinirea criteriilor de referință pentru închiderea negocierilor aferente Capitolului 17 „Politica economică și monetară”, în special a criteriului 2 privind cadrul bugetar național.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul de lege urmărește crearea cadrului juridic intern necesar pentru funcționarea Consiliului Fiscal ca instituție fiscală independentă, în conformitate cu cerințele acquis-ului Uniunii Europene privind guvernanța bugetar-fiscală.

În acest scop, proiectul reglementează statutul juridic, organizarea, competențele și responsabilitățile de bază, drepturile, garanțiile de independență și mecanismele de exercitare a mandatului Consiliului Fiscal. Totodată, proiectul stabilește relațiile de cooperare instituțională și cadrul de acces la informațiile necesare realizării funcțiilor de monitorizare și evaluare bugetar-fiscală.
Măsurile normative propuse completează modificările operate în Legea nr. 181/2014 și asigură operaționalizarea instituției fiscale independente prevăzute de standardele europene, contribuind la implementarea cerințelor relevante din Directiva 2011/85/UE și din cadrul consolidat de guvernanță economică al Uniunii Europene.

5.3. Concluziile expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege privind organizarea și funcționarea Consiliului Fiscal în Republica Moldova, este transmis Cancelariei de Stat pentru înregistrare, inclusiv Centrului de Armonizare pentru a fi supus compatibilității cu legislația UE.

6. Avizarea şi consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege privind organizarea și funcționarea Consiliului Fiscal al Republicii Moldova, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege a fost publicat pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor: link, și pe platforma guvernamentală, la adresa: https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-lege-privind-organizarea-si-functionarea-consiliului-fiscal-al-republicii-moldova/18333 .

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu art. 36 - 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul legii va fi supus expertizei juridice și expertizei anticorupție.
Informația privind rezultatele expertizei anticorupție și juridice urmează a fi inclusă în sinteza actului normativ, urmare a recepționării rapoartelor din partea instituțiilor emitente.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prevederile proiectului de lege implică modificarea unor acte normative conexe, în vederea asigurării corelării cadrului normativ cu statutul, structura și modul de remunerare a personalului Consiliului Fiscal. În acest sens, în anexa proiectului de lege se propun modificări la următoarele acte normative:
1. Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică – prin completarea anexei cu funcțiile de „Președinte al Consiliului Fiscal” și „Membru al Consiliului Fiscal”, întrucât, potrivit proiectului de lege, aceste funcții sunt exercitate prin numire și au statut de funcții de demnitate publică.
2. **Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice** – prin completarea anexei cu o funcție publică aferentă aparatului Consiliului Fiscal. Instituirea acestei funcții este determinată de necesitatea asigurării capacității tehnice și analitice a Consiliului, atribuțiile acesteia urmând să includă realizarea unor sarcini de complexitate înaltă în domeniul analizei macroeconomice și bugetar-fiscale, evaluării politicilor bugetar-fiscale, precum și elaborarea și examinarea avizelor, rapoartelor, studiilor, analizelor și recomandărilor. Funcția va presupune cunoștințe aprofundate în domenii precum finanțele publice, politica bugetar-fiscală, prognoza macroeconomică și evaluarea sustenabilității finanțelor publice, precum și competențe avansate de analiză, sinteză și evaluare a riscurilor fiscal-bugetare.
3. **Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar** – prin stabilirea clasei și coeficientului de salarizare aferente funcției nou-instituite în cadrul aparatului Consiliului Fiscal. Modificarea este necesară pentru asigurarea unei remunerări corespunzătoare nivelului de responsabilitate, complexității atribuțiilor și cerințelor de calificare aferente funcției.

4. **Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului** public – prin completarea anexei nr. 1 cu funcțiile publice aferente personalului aparatului Conciliului.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ, se vor realiza prin aplicarea măsurilor tranzitorii necesare pentru constituirea și operaționalizarea Consiliului. Astfel, în termen de 6 luni până la intrarea în vigoare a legii, comisia parlamentară de profil responsabilă de examinarea politicii bugetar-fiscale va organiza concursul public pentru selectarea membrilor Consiliului. În termen de o lună de la numirea membrilor Consiliului, aceștia vor iniția procedura de ocupare a funcțiilor publice din aparatul administrativ, în condițiile Legii nr. 158/2008 și vor întreprinde acțiunile necesare pentru realizarea atribuțiilor prevăzute la art. 14 alin.(5) și art. 21 alin. (5) din prezenta lege.

Secretară generală a ministerului **Dina ROȘCA**

Digitally signed by Roşca Dina
Date: 2021.10.01 17:47:52 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ